

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚ: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Z granicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 80.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

CENA
6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petytowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem 3 kol. i nekrologi pokop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matry omińtalnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń: w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZESTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 3 października:

Wschodni plac boju.

Front wojsk generała marszałka polnego, ks. Leopolda Bawarskiego.

Grupa wojsk generała von Linsingena.

Oczekiwana ofensywa ogólna na zachód od Lucka, przeciwko generałów-poruczników Szmida i von Knobendorfa, generała v. d. Marwitza oraz armji gen.-pułkownika Tersztjańskiego, rozpoczęła się dzisiaj 2 października, po nadzwyczaj zacieklym przygotowaniu artyleryjskim. O godz. 9 rano rozpoczęła się atak. Zużywając niesłychaną ilość materiału ludzkiego, korpusy rosyjskie szturmowały 12 razy a obydwa korpusy gwardji nawet 17 razy. Pobity niedawno pod Kuryniką 4 korpus syberyjski zniknął widocznie z linii nieprzyjacielskich.

Wszystkie natarcia załamały się z obrzynaniami krwawymi stratami dla nieprzyjaciela.

Gdzie udało się oddziałom jego wtargnąć do całkowicie zburzonych okopów, jak np. na północ od Zaturców, stamtąd wyrzucono go wkrótce kontratakami. Artylerja rosyjska począła wówczas ostrzeliwać swe własne okopy, by zmusić swe wojska do szturmowania, ten sam los spotkał uciekające masy, w celu zmniejszenia ich do powrotu. Stwierdzono, że przebywający chwilowo w naszych okopach nieprzyjacieli, wymordował tam ranionych jeńców. Nasze straty są stosunkowo niewielkie. Sukces kontrataku na północny zachód od Graberki został wyzyskany. Liczba jeńców sięga 2578 żołnierzy i 41 oficerów, zdobyto 13 mitraljez.

Front generała jazdy Arcyksięcia Karola:

Atakującym na wschodnim brzegu Złotej Lipy Rosjanom udało się ponusnąć do wyżyny Lizonja (na południowy wschód od Brzeżan). Wojska niemieckie, austro-węgierskie i tureckie odrzuciły ich. Na północ od Dniestru skończył się pomyślnie krótki atak oddziału niemieckiego.

Zachodni plac boju.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

Pod Sombartzyde w pobliżu wybrzeża, majątkowie nasi przyprowadzili z pewnego skutecznego przedsięwzięcia patrolowego 22 jeńców francuskich.

Front wojsk nast. tronu Bawarskiego, ks. Ruprechta.

Bitwa nad Somną trwa, przy obustronnym gwałtownym ogniu artylerji.

Na zachód od Thiepvai i na północny zachód od Courcellette wydarłiśmy Anglikom kawałek okopu, w którym się zgnieździli, przy czem zdobyliśmy kilkanaście karabinów maszynowych.

Najzacieklej walczone między Le Sars a drogą Ligne-Chisly-Sler. Anglicy okupili tutaj ogromnymi ofiarami mierny zysk na terenie, po obydwóch stronach Eaucourt-l'Abbaye. Między Guendecourt a Morval artylerja nasza, po odparciu zrana czterech ataków na Lesbocufs, powstrzymała piechotę nieprzyjacielską w jej stanowiskach szturmowych. Silnymi atakami u drogi Lill-Rancourt i na wschód od niej, jak również przeciwko lasowi St. Biere-Vast udało się Francuzom wtargnąć do pierwszych naszych linii obronnych, ale wyparliśmy ich stamtąd w walce. Na południe od Sommy wznagała się walka artyleryjska na froncie po obydwóch stronach Vermendovillers, chwilami znacznie. Francuską próbę natarcia stłumiono ogniem zaporowym.

Siedmiogrodzki teren walk.

W okolicy Bokokjonu (Baranykut) na północ od Okary natknęły się posuwające się naprzód wojska niemieckie i austro-węgierskie na przeważającą siłę przeciwnika i cofnęły się przed ich atakiem. Rumuni próbowali przełamać nasz łańcuch graniczny w przełęczy Roter Turm. Odbywają się tam małe walki.

W górach Hoetzingu odparto ataki nieprzyjacielskie.

Balkański plac boju.

Front generała marszałka polnego v. Mackensena.

Na tyłach wojsk rumuńskich, które przekroczyły Dunaj na południe od Bukaresztu, bułgarskie monitory zburzyły przeprowadzone przez rzekę mosty łyżwowe.

Wczorajsze ataki nieprzyjacielskie, prowadzone na szerokim froncie ogólnej linii Kobatino—Tobrais—Togla, załamały się o opór dzielnych wojsk bułgarskich i tureckich. Wzięto przeszło stu jeńców.

Front Maceoński.

Osiągnęły postępy natarcia nasze przeciwko posuwającym się na północny zachód od jeziora Tatino Anglikom, którzy przekroczyli Strumę. Pierwszy generał-kwatermistrz

Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 3 października:

Wschodni plac boju.

Front przeciwko Rumunji:

Pod Petersonami i na przestrzeni wąwozów Veres—Toronyier—Czerwona Wieża odparto natarcia rumuńskie.

Pod Baranykut (Bekokten) grupa niemieckich i austro-węgierskich sił zbrojnych natrafiła na silne kontrataki rumuńskie, które cofnęło nieco sprzymierzeńców.

Front wojsk gen. kawalerji Arcyksięcia Karola.

Na północy od Bohorodozan rozchwiał się zamiary Rosjan przekroczenia Bystrzycy Słotwińskiej.

Na południowym wschodzie od Brzeżan nieprzyjacieli używał największych wysiłków, ażeby wejść w posiadanie wzgórz Łysenia. W zaciętej walce został odparty.

Front wojsk gen.-feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Na Wołyniu, po zwycięstwie, jaka miała miejsce po porażce nieprzyjaciela w dniu 27 i 28 września, załamał się wczoraj nowy szturm rosyjski wykonany na armję generała-pułkownika Tersztjańskiego.

Po wielogodziennym ogniu huraganowym nieprzyjacieli rzucił swe masy na znajdujące się pod Zaturcami i Swiniuchami austro-węgierskie i niemieckie siły zbrojne.

W okolicy Swiniuch nieprzyjacieli szturmował 17 razy, na południowym zachodzie od Zaturców — 12 razy. Walka rozszerzyła się również na północ od Zaturców.

Na innych częściach zaatakowanego frontu można było zaobserwować jak często nieprzyjacieli używał swych dział przeciwko własnym rowom i przeciwko własnym cofającym się pułkom.

Jeńcy zeznają, iż wszystkim wojskom zapowiedziano, że Włodzimierz Wołyński musi być zdobyty za wszelką cenę.

Swiezo wypełnione szereg gwardji rosyjskiej ponownie poświęcono po raz trzeci w krótkim przeciągu czasu, lecz wszystkie ofiary były daremnymi. Rosjanie zostali wszędzie odparci.

Stanowiska nasze znajdują się w naszym posiadaniu. Nieprzyjacieli ścignął na siebie nową ciężką porażkę.

Liczba wziętych do ciągu ostatnich dni na południe od Brodów jeńców wynosi: 41 oficerów, wśród nich pułkownik i 2578 żołnierzy.

Włoski plac boju.

Wzgórz na wschodzie od Gorycji i płaskowzgórze Karst znajduje się w bezustannym żywiołowym ogniu.

Na froncie doliny Fleims nieprzyjacieli na nowo podjął swoją działalność zaczepną.

Front bałkański:

Nie wydarzyło się nic ważnego.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

Urzędowo donoszą, d. 1-go października:

Front zachodni.

W okolicy na południu i Rygi artylerja nasza zestrzeliła latawiec niemiecki, który spadł w linie nieprzyjacielskie.

W okolicy drogi żelaznej Brody—Krasne i dalej na południu toczą się walki. Nieprzyjacieli stawili zacięty opór. Wzięliśmy do niewoli 59 oficerów i 1923 żołnierzy.

Na południu od Brzeżan, nad rze-

ką Czerniawką i w okolicy wzgórz na prawym brzegu Złotej Lipy na południu od Brzeżan rozpoczynają się pomyślnie dla nas walki, gdzie wojska nasze za pomocą świetnie prowadzonej wycieczki opanowały część stanowiska nieprzyjacielskiego przyczem wzięty do niewoli 112 oficerów i 2268 żołnierzy oraz zdobyły wiele karabinów maszynowych.

Front kaukaski.

Sytuacja jest niezmienną.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 2 października:

Na północ od Somme odosobniona akcja pozwoliła Francuzom zabrać niemiecki rów na wschód od Boucha vesnes i wziąć pewną liczbę jeńców.

Poza tem wszędzie noc upłynęła spokojnie.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 2-go października:

Wzmocniliśmy stanowiska nasze pod Gueudecourt i Courcelette i wzięliśmy do niewoli 1 oficera i 63 szeregowców.

Komunikat włoski.

Urzędowo donoszą dnia 2-go października.

W dolinie Ledro odbywają się drobne potyczki naszych posterunków czołowych, które odrzuciły nieprzyjaciela, zadając mu straty.

Komunikat belgijski.

Urzędowo donoszą 1-go października:

Artylerja była mniej czynna niż dni poprzednich.

Poza tem niema nic szczególnego do zakomunikowania.

Komunikat rumuński.

BUKARESZT. (B. W.) Urzędowo donoszą 1 października:

Front północny i północno-zachodni. Na całym froncie trwają operacje częściowe.

Latawce nieprzyjacielskie rzuciły bomby na Bukareszt, gdzie zabiły 2 kobiety i pięcioro dzieci, oraz na Konstanę, gdzie bomby padły na lazaret Budesti.

Chaos w Grecji.

Provizoryczny rząd grecki.

ROTTERDAM, 4 | 10. Dzisiejszy „Daily Telegraph” dowiaduje się z Aten, że gen. Danglis przybył w piątek na pokładzie kontr-torpedowca na Kretę. Jest on trzecim członkiem rządu provizorycznego. Danglis przekonał się, że król nie decyduje się na krok stanowczy.

Rząd tymczasowy na Krecie postanowił, że w formule przysięgi składanej przez urzędników ma być opuszczone imię króla.

Zmiany w Rumunji.

PIOTROGROD, 4 | 10. Przez Stokholm. Pisma donoszą, że generałów Iwanowa i Zajackowskiego odwołano z Dobrudży, raczalne dowództwo zaś nad wojskiem rumuńskim i rosyjskim objął rumuński generał Aversou.

Według informacji dziennika „Universul”, przyczyną zmiany w dowództwie jest uchylanie się ze strony rosyjskiej co do wysłania dalszych posiłków na rumuński plac boju. W kotach wojskowych rumuńskich oczekują nawet odwołania już wysłanych sił rosyjskich.

Naciśk na Szwecję.

BERLIN, 4 | 10. Korespondent „Lokal Anzeigera” donosi z Budapesztu: Dziennik „A Nap” potwierdza wiadomość ze Stokholmu, że wskutek coraz bardziej wzmagającego się nacisku kalicji, sytuacja w Szwecji staje się coraz poważniejsza, wskutek czego Szwecja będzie zapewne wkrótce zmuszona do powzięcia decyzji daleko sięgających i mogących wywrzeć wpływ na wojnę światową. Zwołana przez rząd szwedzki komisja tajna parlamentu szwedzkiego zawiadomiona ma być przez rząd o środkach i zarządzeniach, które rząd ma zamiar przedsięwziąć.

Przygotowania Holandji.

BERLIN, 4 | 10. Z Hagi donoszą do „Taegliche Rundschau”: Parlamentowi holenderskiemu przedstawiono wniosek o udzielenie rządowi kredytu w sumie 345,000 guldenów, która ma być użyta częściowo na urządzenia nawadniające, częściowo zaś na wzmocnienie fortyfikacji i ulepszenie materiałów pionierskich. Koła dobrze poinformowane twierdzą, że rząd holenderski żąda także bardzo znacznego kredytu na wzmocnienie holenderskich fortyfikacji nadbrzeżnych.

Ameryka a wojna.

FRANKFURT, 4 | 10. Z Nowego Jorku donoszą do „Frankfurter Zig.” Wilson wygłosił w tych dniach pierwszą swoją mowę wyborczą. Przepowiada on, że w razie zwycięstwa republikanów, Ameryka w jakiegokolwiek formie będzie uwikłana w wojnę powszechną. Pomiedzy zwolennikami Wilsona przeważa zdanie, że widoki jego wyboru są bardzo niewielkie. Zakłady idą 2:1 przeciw niemu.

Amerykanie na froncie zachodnim.

WARSZAWA, 4 | 10. „Deutsche Warschauer Zeitung” pisze:

Według informacji „Matina” Rockwell, najbardziej znany wśród lotników amerykańskich, został zabity na froncie angielskim w walce z lotnikiem niemieckim. Na froncie angielskim jest kilku lotników amerykańskich.

Już oddawna wiadomo, że lotnicy amerykańscy służą również na froncie francuskim i że stwierdzono obecność całkowitego „American Aviatie Squadron” w okręgu Verdun.

Odroczenie powołania pospolitaków w Austrii.

KRAKOW, 4 | 10. Ministerjum obrony krajowej ogłasza: Ci, którzy według obwieszczenia powołania z d. 15 września b. r. zostali powołani na d. 2 października 1916 z lat 1871, 1870, 1869, 1868, 1867 i 1866 nie mają się jeszcze stawić. Powołanie nastąpi w późniejszym terminie, w danym razie ewentualnie przy wyznaczeniu krótkiego terminu. Ci, którzy nie wiedząc o przesunięciu terminu stawia się w dn. 2 października r. b. na prośbę otrzymują urlopy. Natomiast ci, którzy dobrowolnie chcą się stawić w d. 2 października do służby, mogą służbę wojskową z tym dniem rozpocząć.

Sprawa polska w Rosji.

PETERSBURG, 4 | 10. „Grosza”, organ oślawionych „prawdziwych Rosjan” pisze:

„Dla nas jednakowo dziwne i śmieszne zarówno zachowanie żydowskie, jak kugocia zadziwrystości inteligencji polskiej, która nabrała już nieco za nadto śmiałości. Według ogólnej opinii niechaj w „kraju Prywiślińskim” robią, jakie chcą ustroje lub samorzady, czy to będzie auto-

nomja, czy ziemstwo z niezależnym prawodawstwem od cesarstwa, czy wspólnem, czy zwaś się będzie „kraj Prywiśliński” byty polski, republika, czy ziemią konstytucyjną z jakimś magnatem z roli władcy: dla narodu rosyjskiego nazwy te są obojętne.

Prof. Migulin, zaniepokojony możliwością stworzenia Polski niezawisłej pisze:

„Stworzenie Polski niepodległej — pisze on w „Ruskim Ekonomistie” — nie spotka się zapewne z uznaniem armji rosyjskiej. Walczyć z Niemcami (i jak walczył) po to tylko, aby stworzyć niepodległe Królestwo Polskie, to jest, nie dla Rosji, a dla jakiegoś nowego państwa, które w przyszłości może być nawet wrogiem Rosji, taki cel nie może dodawać armji ducha.”

Szuwajew przezesem ministrów.

BERLIN, 4 | 10. „Taegliche Rundschau” notuje pogłoskę, że Szuwajew ma zostać przezesem ministrów rosyjskich.

Za kandydatów na stanowisko ministra spraw wewnętrznych uważają Kokowcowa i Giersa, albo Chwostowa.

Oświadczenie Lednickiego.

PETERSBURG, 4 | 10. Coraz wyraźniej i dobitniej opinja polityczna polska w Rosji wypowiada się za całkowitem przywróceniem państwowości polskiej, jako rozwiązaniem sprawy jedynie trwałem i odpowiadającym istotnym aspiracjom naszego narodu.

Stanowisko to akcentuje świeżo w „Echu Polskim” jeden z wybitnych działaczy polskich w Rosji, b. poseł do pierwszej Dumy Aleksander Lednicki.

W artykule p. t. „W przededniu” Lednicki zaznacza, że orientacje z pierwszego okresu wojny, wyrosłe z przedwojennych i tendencji jeszcze przedwojennych, nie były i nie mogły być wyrazem czystej myśli narodowej. Entuzjazm, jaki ogarnął wielu po odezwie wielko-książęcej, był tylko odruchem uzuciowym, nie aktem skrytalizowanej woli zbiorowej. Ta przychodzi do głosu obecnie.

Dziś — brzmi wynurzenie Lednickiego — mamy odpowiedź polskiego narodu. Dały ją wybory do Rady miejskiej Warszawy, oświadczenie stronnictw zjednoczonych, na pierwszym jej posiedzeniu złożone. Odpowiedź wyraźną i stanowczą, śmiałą a rozważną, dostosowaną w zupełności do powagi sytuacji dziejowej i grozy tragicznej położenia narodu naszego.

Złożono oświadczenie wyraźne i niedwuznaczne, bez żadnych niedomówień i dodatków, że najwyższym celem wysiłków narodu jest państwo **niepodległe**, wyposażone w organy i środki niezależności jego zabezpieczające. Odpowiedź Warszawy nie mogła być inną. Naród, który doszedł do pełni samowiedzy, nie może się za niższy od innych uważać, nie może nie domagać się dla siebie wszystkim z natury rzeczy na równi przysługującego prawa.

Z Warszawy.

Pogrzeb legionisty.

W niedzielę odbył się tu pogrzeb s. p. Stanisława Długosza, podporucznika I-ej brygady Legionów polskich, poległego w sierpniu zeszłego roku w bitwie pod Kamionką w lubelskiem.

Trumnę wynieśli z kaplicy przedpogrzebowej towarzysze broni smar-

tego i złożyli ją na ukwieconym wozie żałobnym, za którym podążył nader liczny orszak żałobny, z udziałem przedstawicieli wojskowych władz okupacyjnych, organizacji politycznych i społecznych, legionistów i t. d.

Na wozie żałobnym spoczywał, między innymi, wieniec z napisem: „Gouvernement Warschau“.

Nad mogiłą wygłoszono kilka mów pożegnańnych, w których podano w zarysie dzieje krótkiego, ale pracowitego, ideowego żywota ś. p. Długosza.

Był on czynny w Galicji, jako jeden z założycieli pisma „Zarzewie“ z programem niepodległościowym. Był również prezesem Stowarzyszenia akademickiego „Znicz“ i członkiem drużyny strzeleckich w stopniu oficera. Po wybuchu wojny przedostał się przez wojsko rosyjskie z Warszawy do Kielei i połączył się tam ze strzelcami.

Na zakończenie obrzędu pogrzebowego oddział żołnierzy niemieckich dał trzykrotną salwę honorową, po czym zebrani odpiewali pieśni patriotyczne.

KRONIKA

Nabożeństwa Różańcowe w kościółku im. Marji.

Od niedzieli 1 października w kościółku im. Marji odprawiane jest nabożeństwo różańcowe w niedziele, święta i dni powszednie o godz. 4 po południu.

Dzisiejsza zmiana lokali.

Z dzisiejszym dniem czwartkowym 5 października Biuro Okręgowe II kart chlebowych z ulicy warszawskiej zostaje przeniesione na ul. Spadek nr. 7.

Biuro okręgowe mieszczące się dotychczas przy ul. Wieluńskiej nr. 54 przeniesione zostaje na tę samą ulicę do domu nr. 5.

Ogólne zebranie reprezentantów Tow. Kredyt. Miejskiego.

Na niedzielę 12 listopada godz. 3 po południu Komitet Nadzorczy Tow. Kredyt. m. Częstochowy zwołuje w lokalu biura Towarzystwa przy ul. Panny Marji № 55 ogólne zebranie reprezentantów.

Porządek dzienny zebrania zapowiada:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Dyrekcji za piętnasty i szesnasty rok finansowy, łącznie z wnioskiem Komitetu oraz rozdzielenie czystego zysku osiągniętego w r. 1914 i 1915.

2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu na r. 1916.

3. Rozpatrzenie kwestji budowy domu dla T-wa.

4. Rozpatrzenie wolnych wniosków Towarzystwa.

5. Wybory: 2 dyrektorów, 2 wice-dyrektorów i 7 członków Komitetu Nadzorczego.

Zebranie Reprezentantów, w myśl uwagi do § 74 ustawy, uważane będzie za prawomocne bez względu na liczbę przybyłych, na nie Reprezentantów.

Ze Stow. Nauczycielstwa Polskiego.

W piątek o godz. 5 po poł. w lokalu Gimnazjum Tow. Opieki Szkolnej (Teatralna 19A) odbędzie się zebranie naukowe, na którym p. Józef Dziuba wypowie odczyt p. t. „O naszej literaturze dla młodzieży“.

Do częstochowian.

Jak już pisaliśmy w niedzielę 3 b. m. nastąpi otwarcie biblioteki i czytelnicy w dzielnicy najbardziej po-

trzebującej promieni oświaty w zamienianej najwięcej pod tym względem okolicy naszego miasta, gdzie tylko dymy fabryczne dolatywały do izby robotnika, a bardzo rzadko do bra książka.

Zarząd i Koła Polskiej Macierzy Szkolnej, który tworzy tę tak pożądaną placówkę za pośrednictwem naszym apeluje do ludzi dobrej woli o składanie dla powstającej biblioteki i czytelnicy dzieł: Mickiewicza, Stowackiego, Krasińskiego, Sienkiewicza, Prusa, T. Jeża i tych wszystkich, których drukowana zgłoska przyniesie korzyść moralną ludziom, którzy ich nazwisk wielkich nieraz nie słyszeli.

Jednocześnie zarząd Macierzy prosi o ofiary w postaci roczników tygodników: „Ilustrowanego“, „Świata“, „Biesiady literackiej“ itd. wreszcie portretów wybitnych i sławnych Polaków, oraz reprodukcji ilustrujących różne epizody z dziejów naszych.

Wszelkie ofiary powyższe składać można w administracji naszego „Gońca“ lub też w Tow. Kredytowym m. Cz. ul. Panny Marji 55 u sekretarza Macierzy p. Fel. Dobruckiego.

Administracja przymusowa.

„Dziennik rozporządzeń“ w № 45 zamieszcza ogłoszenie o oddaniu pod zarząd przymusowy Ryskiego Banku Handlowego wraz z jego oddziałami w Łodzi i Częstochowie.

Ile Częstochowa wydała na loterię R.G.O.?

Pomimo wszelkich warunków niesprzyjających o czem piszemy na innym miejscu dzięki staraniom R. Op. Okr. częstochowskiego do wtorku sprzedano w naszym mieście i okolicy 2,980 losów loteryjnych. Suma osiągnięta ze sprzedaży wynosi **rb. 27,726**, które też R. Op. Okr. częstoch. przekazała R. G. O. w Warszawie.

Podziękowanie.

Liga Kobiet za naszym pośrednictwem składa serdeczne podziękowanie orkiestrze uczniowskiej dyr. Szudejki, Drużynie śpiewańczej Koła prac. nad rozwojem przem. i handlu — za łaskawe wzięcie udziału w koncercie w parku Staszica dn. 1 b. m., oraz za sprzedaż znaczka — wszystkim paniom kwestarkom i kwestarzom.

Mleko i chleb dla dziatwy.

R. O. m. Cz. upoważniła Wydział opieki nad dziatwą i młodzieżą do dysponowania 250 funtami chleba dziennie dla herbarciarni dziatwy szkolnej, prócz tego upoważniła do odbioru 10 skrzyń mleka skondensowanego.

Książki dla „Samopomocy“ szkolnych.

Pisaliśmy już, że z funduszu ostatniej zabawy w parku na cel „Częstochowa dla młodzieży szkolnej“ R. O. m. Cz. uchwaliła pewien fundusz na kupno książek dla młodzieży szkolnej szkół średnich, jednak książki te stanowią mają własność Tow. Dobroczynności dla chrześcian. Obecnie R. O. m. Cz. uzupełniła postanowienie swe zastrzeżeniem, że jeżeli Koła „Samopomocy“ przy szkołach, wraz z przełożonymi dołożą wszelkich starań, by po ukończeniu roku szkolnym książki zostały zwrócone w tej samej ilości, wówczas R. O. m. Cz. przekaze je na własność poszczególnych „Samopomocy“.

Zmiana lokalu kuchni dla chorych.

Celem oszczędzenia kosztu lokali i t. d. R. O. m. Cz. postanowiła kuchnię dla chorych nr. 5 ul. Kra-

kowska nr. 12 przeniesie do lokalu kuchni nr. 1 p. zy ul. Krakowskiej 13. Kuchnia nr. 6 mieścić się będzie w lokalu kuchni pod Jasną Górą. Pieczę i niektóre materiały z tych kuchni przekazano dla Domu starców przy ul. Szkolnej.

Nagła śmierć.

W domu nr. 19 przy ul. św. Rocha w mieszkaniu Józefa Cabaty zmarł nagle, przybyły wczoraj do niej krewny Stanisław Pochwał. Co było przyczyną nagłej śmierci dotychczas wiadomą.

Kradzież konia.

W tych dniach skradziono konia A. Pachwie włościaninowi wsi Borowo gm. Węglowice. Poszkodowany ocenia swą stratę na mk. 1600.

Loterja dobroczynna.

W 1-y m dniu ciągnięcia loterji dobroczynnej R. G. O. główniejsze wygrane i stawki padły jak następuje:

150,000 marek na Nr. 91572,
10,000 marek na Nr. 29865,
4,000 marek na Nr. 148755,
2,000 marek na Nr. 176193,
1,000 marek na Nr. 60935,

65607, 99114, 141288, 145545, 161992, 168465,

200 marek na Nr. Nr.: 12806, 41139, 50498, 77640, 79734, 82389, 93584, 101698, 112376, 113787, 115125, 118518, 119098, 126397, 131411, 135510, 137551, 141097, 162880, 164270, 183672, 186599, 191706, 193565, 197000.

100 marek na Nr. Nr.: 1296, 6297,

6856, 12660, 16647, 19540, 21179, 21808, 22935, 26666, 28999, 29583, 30127, 33420, 35257, 39522, 40066, 40814, 42488, 42716, 46999, 50493, 50559, 50769, 53256, 53711, 56008, 56270, 57551, 59507, 59791, 60756, 61898, 68842, 69027, 70498, 71646, 72017, 73031, 73050, 75196, 77675, 79688, 82507, 85384, 90713, 92040, 92966, 93668, 94711, 95133, 95634, 99002, 99116, 101453, 101948, 104779, 105727, 105737, 105892, 109669, 110211, 110923, 113215, 118234, 118522, 118583, 114513, 114813, 115756, 115739, 115737, 115785, 116153, 116432, 119043, 120319, 120379, 121786, 125820, 127944, 128391, 129228, 130173, 131780, 133182, 138031, 134113, 134215, 134866, 13-989, 138314, 135569, 137534, 137974, 138676, 140184, 140819, 140890, 141262, 142817, 143885, 144249, 145191, 149173, 149660, 151021, 157985, 158975, 158215, 154616, 154618, 157958, 158201, 158604, 158676, 160355, 161009, 162328, 162179, 168124, 169365, 170544, 170767, 172249, 172605, 173865, 175139, 176740, 177140, 178275, 178759, 184884, 185017, 191722, 194961, 197663, 199356, 127206 169199.

W 2-im dniu ciągnięcia:

10,000 marek na Nr. 139983,
4,000 marek na Nr. 79859,
2,000 marek na Nr. 117599,
Po **1,000** marek na Nr.: 15593, 78464, 9575, 108514, 118719, 138815, 163367, 194778.

Srodowa sprzedaż losów.

Sprzedaż losów loterji Dobroczynnej R. G. O. odbywać się będzie jeszcze w ciągu dnia srodowego 4 go października w składzie wyrobów tabaczknych R. Pruszkowskiego.

Mimo, że w pierwszym dniu padła główna wygrana, popyt na losy loterji nie ustaje wobec pozostających jeszcze w kole w znacznej liczbie większych wygranych oraz podwójnych stawek.

Z wtorkowego benefisu.

Na wtorkowe swoje przedstawienie benefisu we teatrze Paryskim trafnie wybrał p. Radgowski sztukę wesołą w stylu niemieckich poss-Schoen-

thana lub Kadelburga, a właściwie z tego ostatniego 3 aktowej rarys „Der Hochtourist“ przez Adolfa Walewskiego zlokalizowaną pod tyt. „Ach, to Zakopane“. Różniacą się zasadniczo od fars francuskich prostota fabuły i brakiem skomplikowanych sytuacji krotoczwila ta bawi jednak widza niemniej, niż niejedna pełna zawikłanych intryg rzecz Bissona lub jemu podobnych.

To też smiano się szerze z kłopotów Krautkopfa w osobie Krzepkowskiego, mniemanego taternika, ze zrzędności jego połowicy, z przeobrażeń się miłosnych dwu ich córeczek z zakochanymi w nich młodzieńcami, wreszcie z całej galerji dobrze odтворzonych a zabawnych typów, jako to aktorki, literata, fotografa, redaktora, pokojówki wreszcie kamerdynera, słowem całego szeregu postaci, nadających nieco wolny ruch scenom, od których szarego tła odbijała

barwnością stroju i dosadnością charakterystyki cała trójka Gasiennicowa.

Królem wieczoru, jak i należało, był benefisant p. J. Radgowski, który wszystkie trzy akty prowadził z tupetem, ani na chwilę nie wychodząc z roli i zbierając, jak zresztą i inni wykonawcy—dobrze zastużone w dobrze wyreżyserowanej przez p. Stokowskiego sztuce—oklaski.

Zapisujcie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej!

Errata.

W sprawozdaniu z otwarcia „Wystawy Pracy Kobiet“ podanym przez nas w numerze wtorkowym, na kolumnie 4 ej w szpalcie 1-iej wierszu 10 ym winno być: Wśród wystawionych przedmiotów zasługują też na szczególne wyróżnienie i pełne uznanie prace pp. Borakowskich itd. a nie jak wskutek omyłki podano.

NADESLANE.

Znaczne zapotrzebowanie robotników i robotnic do robót u nas w kraju.

Urząd dla Budowy Dróg w Sosnowcu poszukuje za pośrednictwem tutejszej Komisji Pośrednictwa w Pracy, Dojazd Nr. 9, znacznej ilości robotników i robotnic do robót u nas w kraju na bardzo dobrych warunkach. Przy całodziennym utrzymaniu, mieszkaniu i opale otrzymują:

mężczyźni Marek 3.00. do 3.50.
kobiety „ 1.80. „ 2.00.

Wezoraj odjechała pierwsza partja tych robotników w liczbie 150: do Sosnowca.

Osoba w średnim wieku znająca gruntownie język niemiecki poszukuje zajęcia buforowej lub gospodyni na wsi. Weisner Teofil Wyczerpy. 753-

Wina stare kuracjojnier Tokajskie, Węgierskie, Francuskie, Reńskie, poleca St. Szczawiński ul. Panny Maryi № 25. 757-

Zinął kwit lombardu kasy Pożyczkowskiej Oszeńdaciowej № 25077. 760-

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Program od środy 4-go do piątku 6-go Października 1916 roku.

Kwiat bagna

Wspaniały dramat w 4-eh częściach z udziałem Wandy Treuman i Wiggo Larsen w rolach głównych.

Podróż brzegami Marnu (Zdjęcie z natury.)

Nowości

NA SCENIE:

Nowości

X-ty Pawilon

Obraz dramatyczny osnuty na tle 1863 roku Adama Staszczka. — W tytułowej roli wystąpi znakomity jej wykonawca **Karol Wojciechowski**. — Sztuka ta grana była 60 razy z ogromnym powodzeniem w Warszawie. Akcja toczy się w otydeli Warszawskiej, w jejniej z cel X-go Pawilonu.

Teatr „ODEON”

Program od wtorku 3 do niedzieli 8 Października 1916 r.

TAJEMNICE PUSZCZY

Znakomity dramat w 3-eh częściach, osnuty na tle wyprawy myśliwskiej do Afryki.

Na szczególną uwagę zasługują rzeczywiste zdjęcia z natury w puszczy afrykańskiej: **Polewanie na lwy i lamparty. Schwytnie w sieci żywego lwa. Walka lamparta z dzikiem afrykańskim** i wiele innych.

Symfonia mórz (Z natury w kolorach.)

List do św. Mikołaja (Fantazja)

Waldemar i bilet wolnego wejścia (Komiczny)

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Teatr „APOLLO”

Od piątku dnia 29-go Września 1916 roku.

Występy warszawskiego teatru artystycznego

St. KORT (koncertmistrz Warszawskiej Filharmonji)
MICHAŁOWSKI (komik i satyr.)
FRANCISZKA PELCERÓWNA (artystka warszawskiej opery)
ZIELŃSCY (artyści baletu warszawskiego)
KRASZEWSKA (śpiewaczka warszawskiej operetki)
ROMANÓWNA (śpiewaczka ludowa warszawskich teatrów)
SARNECKA (artystka warszawskich teatrów)
PILARSKI (Conferencier) artysta Lwowskiego teatru.

Nad program: **OBRAZY KINEMATOGRAFICZNE** Prsy fort. Wotkowiec

Początek przedstawień codziennie o godzinie 6 w wieczorach w niedziele i święta o g. 3 po poł.

Ceny miejsc od 40 kop. do 1 Rb. — Szczegóły w programach i afiszach.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec
w Częstochowie

ul. Panny Maryi № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9-1 i od 3-7 wieczorem.

Doktor PAWEŁ BRONIATOWSKI

w Częstochowie przeprowadził się na ulicę Panny Maryi Nr. 21 obok Teatru Paryskiego.

Choroby skórne i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-7 po poł. Panie od 12-1 po poł.

Obwieszczenie.

Ze względu na silne przeciążenie zakładów elektrycznych ustanawia się następujące ograniczenie używania prądu elektrycznego w czasie:

- w miesiącu październiku od godziny 5 po poł do 9 wieczorem
  - w miesiącu listopadzie od godziny 4 po poł. do 9 wieczorem.
- W powyższym okresie czasu zabronionem jest:
- 1) palenie lamp w oknach wystawowych i witrynach sklepów, przyczem w samych sklepach poleca się oświetlenie ograniczyć do niezbędnego.
  - 2) przyłączanie wszelkiego rodzaju motorów elektrycznych.

Przekroczenie zakazu pociągnie za sobą powabienie prądu elektrycznego na stałe.

Jednocześnie wszyscy konsumenci prądu w interesie własnym i wśród obywateli obowiązani są w ciągu wyżej podanego czasu ograniczyć zużycie światła według możliwości.

Powyzsze rozporządzenie nabiera mocy z dniem dzisiejszym.

Częstochowa, dnia 4. Października 1916.

MAGISTRAT
Knoblauch.

Potrzebni chłopcy do roznoszenia gazet Wiadomość w Administracji Gońca.

Wyzszy urzędnik, Oficer poszukuje ładnego mieszkania, umiarkowanego dwa pokoje z usługą w przywoitym domu. Oferty w Gońcu sub „mieszkanie”

Brukiew żółta okrągła korzec 7-mio pudowy 6 rubli z dostawą Szkoła nr. 21 Dr. Karol Zawada

Kucharz wolny restauracjojnij poszukuje miejsca. Oferty w administracji Gońca sub „Kuchars” 754-